

УДК 65.012.8

Коледіна К.О.¹, Опар Ю.О.²

¹ доц. Карпатського національного університету ім. Василя Стефаника

² студ. гр. МІТ-31 Карпатського національного університету ім. Василя Стефаника

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ: СУТНІСТЬ ТА ЧИННИКИ ВПЛИВУ

Будь-яке підприємство роздрібної торгівлі діє в певному навколишньому середовищі, і чим складніше, динамічніше це середовище, чим більше глибоких, масштабних і частих змін воно зазнає, тим більш гнучкий і адаптаційний характер повинна мати вся господарська діяльність організації, під час чого все більше виникає потреба у забезпеченні економічної безпеки підприємства торгівлі.

Економічна безпека підприємства роздрібної торгівлі – це стан підприємства за умов можливості їх доступу до ресурсів мережі; ефективності функціонування на ринку з врахуванням зовнішніх та внутрішніх загроз і негативних впливів, можливості ліквідації їх наслідків; здатності до відтворення та розвитку; конкурентних переваг від реалізації розвитку потенціалів функціональних складових економічної безпеки, що відповідають завданням підприємства та стратегічним цілям мережі загалом [1, с. 123].

Чинники, що впливають на економічне середовище підприємства торгівлі мають вплив і на систему економічної безпеки підприємства, метою якої є захист діяльності підприємства від загроз зовнішнього та внутрішнього середовища. Тому, під час вивчення економічної безпеки підприємства доцільно звернути увагу на чинники зовнішнього і внутрішнього середовища, на їх характер та структуру.

До чинників зовнішнього середовища, що впливають на економічну безпеку торговельного підприємства відносять рівень загальноекономічного розвитку країни та макроекономічні показники, рівень інфляції, розвиток експортно-імпортних операцій, конвертованість національної грошової одиниці, рівень мінімальної заробітної плати, рівень розвитку фінансової системи, грошово-кредитну політику НБУ, політичні зміни в країні, тощо. Загалом сукупність чинників впливу зовнішнього середовища на економічну безпеку торговельного підприємства доцільно об'єднати в декілька груп: загальноекономічні, соціальні, політичні, державного регулювання економіки, оподаткування підприємств, трудові ресурси, ринкова інфраструктура, конкурентне середовище та умови інформаційного забезпечення, чинники що впливають на відносини із споживачами та постачальниками.

Щодо чинників внутрішнього середовища економічної безпеки

підприємства, то вони є результатом протистояння впливу зовнішнім чинникам та сприяють розвитку економічної безпеки підприємства.

Загальною особливістю діяльності роздрібного підприємства торгівлі є забезпечення просування товарів від виробника до кінцевого споживача, що стає останнім етапом системи розподілу товарів, виконуючи значущу роль у розвитку споживчого ринку та обслуговування населення.

Особливості внутрішнього економічного середовища проявляються у можливості контролювання та регулювання умов внутрішнього середовища економічної безпеки підприємства, вплив якого на забезпечення та розвиток системи економічної безпеки торговельного середовища безпосередній на кожному торговельному підприємстві.

Дослідження внутрішнього середовища економічної безпеки торговельного підприємства дозволило виокремити чинники впливу відносно складових економічної безпеки підприємства торгівлі, а саме: фінансової, ринкової, товарної, інтелектуально-кадрової, техніко-технологічної, політико-правової та інформаційної. Ці складові під діями внутрішніх чинників мають значний вплив на економічну безпеку торговельного підприємства [2, с. 220-223].

Взагалі, вплив чинників, як зовнішніх, так і внутрішніх, робить діяльність підприємства динамічною. Динаміка може бути позитивною і негативною. Динаміка – це стан руху, хід розвитку, зміна будь-якого явища під впливом діючих на нього чинників. Однак напрямок руху може бути різним: як у бік прогресу, так і в бік регресу, тому підприємству треба мати чітку мету діяльності на ринку, і відповідно до неї забезпечувати та гарантувати економічну безпеку. Відповідно до цього, доречним буде поділ чинників впливу зовнішнього та внутрішнього середовища економічної безпеки підприємства на конструктивні – чинники що сприяють розвитку підприємства та деструктивні – чинники небезпек, що стримують розвиток підприємства. Також зазначимо, що деструктивні чинники впливу на економічну безпеку торговельного підприємства за своєю суттю є загрозами, а конструктивні – факторами розвитку.

Таким чином, визначення чинників економічної безпеки роздрібного підприємства, які чинять перманентний вплив на його економічну безпеку, дає змогу врахувати їх під час забезпечення та управління економічною безпекою підприємств роздрібної торгівлі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мізюк Б.М., Ящук В.І., Ноздріна Л.В. *Економічна безпека підприємств ритейлу: оцінювання та механізм забезпечення: монографія*. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2012. 256 с.
2. Бойкевич О.Р. Напрями забезпечення економічної безпеки торговельного підприємства в стратегічній взаємодії вертикального і горизонтального типу. *Інноваційна економіка*. 2010. № 4. С. 220-223.